

KATRÚ

Daniel Omar Martínez

Vertaling Fa Claes

© 2009: Daniel Omar Martínez, Fa Claes en Uitgeverij Stanza
Niets van deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of
openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of
op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke
toestemming van de uitgever.

Over de auteur	4
Katrú / Katrú	5
Jardín de gente / Tuin der mensen	7
Intento (a mi viejo) / Poging (voor mijn vader)	15
Debes creer en la primavera / Je moet in de lente geloven	33
Carmela / Carmela	37
Música de ontoño / Punto de partida / Herfstmuziek / Vertrekpunt	41
Castigo / Straf	45
Ontoño / Herfst	47
Preguntas al ontoño / Vragen aan de herfst	49
Los árboles / De bomen	59
De lo efímero / Over het kortstondige	61
Fidelidades / Getrouwheden	67
La primavera perseguida / De achtervolgde lente	71
El ausente / De afwezige	73
La primavera perseguida / De achtervolgde lente	75
Crimen / Misdaad	79
Graffiti / Graffiti	83
La estatua viviente / Het levende standbeeld	85
La mujer del poeta / De vrouw van de dichter	87
Consuelo / Troost	89
El extraño / De vreemde	93
Colofon	99

Daniel Omar Martínez werd op 12 juli 1963 in Allen, Río Negro, Argentinië geboren en woont thans in Bahía Blanca. *Katrú* (Editorial Graff editores, 2004) was zijn eerste verzenbundel. De verzenbundel *El circo de los pobres sueños (Het circus van de schamele dromen)* (Ediciones Hemisferio Derecho, 2008) is onlangs verschenen. Gedichten van hem werden in verschillende bloemlezingen opgenomen. Hij werkt mee aan lokale tijdschriften en tijdschriften op het internet. Hij heeft enkele bundels klaarliggen voor publicatie. (*Fa Claes*)

Supongamos el caso que me regalaras hoy un presente;
pasado un año yo también te daré un presente igualmente bueno;
entonces nos diremos Kattrú el uno al otro.

Para siempre se llamarán Kattrú el uno al otro
cuando se han hecho el regalo mutuamente las dos personas.

Costumbre mapuche

Laten we veronderstellen dat je me vandaag een geschenk aanbiedt,
na een jaar zal ook ik jou een even mooi geschenk geven;
dan zullen we **Katrú** zeggen tegen elkaar.

Als twee personen elkaar wederzijds een geschenk
hebben gegeven zullen ze elkaar voor altijd **Katrú** noemen.

Mapuche gebruik

La felicidad
son esas cuatro palabras
que Julián
tira al mundo
para que empiecen a volar

Het geluk bestaat
uit deze vier woorden
die Julián
de wereld in gooit
opdat ze beginnen te vliegen

Mi vieja va a cumplir setenta
entre tejo
nietos
y las tortas fritas
que tanto le gustan a Nelson

mi viejo descansa
hace una eternidad
bajo la tierra

tenía razón
Heráclito
nunca nos mojamos
dos veces en el mismo río

sobre todo
a esta altura de la vida
en que las cosas
suceden
a la velocidad de un hijo

Mijn moeder gaat zeventig worden
tussen petanque
 kleinkinderen
en *tortas fritas*
die Nelson zo bijzonder graag eet

mijn vader rust
al een eeuwigheid
 onder de grond

Heraclitus
heeft gelijk
we maken ons nooit twee keer nat
in dezelfde rivier

 vooral niet
op deze levenshoogte
waar de dingen
 gebeuren
met de snelheid van een zoon

Noten:

Tejo: is een spel dat lijkt op petanque.

Torta frita: een gebak tussen pannenkoek en oliebol; wordt gemaakt van een deeg met gist, rijst dus meer dan pannenkoek. Hier verwijst het gebak ook naar de sfeer, in Argentinië is het de gewoonte op regendagen deze lekkernij klaar te maken.

Yo trabajaba a una cuadra
de tu casa
y andaba haciendo repartos
en una camioneta roja
vos tenías ocho años
 (diez menos)
seguramente te habré cruzado
mil veces en la esquina
con tu pelo trenza
y tu mirada azul
juntando recuerdos
a la hora de la merienda

hoy dormimos en la misma cama
y nos amamos
y todo parece
ese final cursi de las películas viejas
mientras nuestro hijo
camina por la misma vereda
juntando otros recuerdos
a la hora de la merienda

Ik werkte aan een stal
van je huis
en bracht bestellingen rond
in een rode bestelwagen
jij was acht jaar
 (tien minder)
zeker duizend keer zal ik aan de hoek
langs jou zijn voorbijgekomen
met je haarvlechten
en je blauwe blik
terwijl je rond de tijd van het tussendoortje
herinneringen aan het verzamelen was

nu slapen we in hetzelfde bed
en vrijen
en alles lijkt
op het nuffige slot van die oude films
terwijl onze zoon
langs dezelfde landweg wandelt
terwijl hij rond de tijd van het tussendoortje
andere herinneringen aan het verzamelen is

Casi todos
los días paso por la esquina
de Moreno
donde Cobián
escribió “la casita de mis viejos”

mi hermano
haciendo de las tuyas
vuela en el ruedo
los acordes de pichuco
y sus quejas de bandoneón

apenas dos destellos
de esa luz
que se gestó
en otro tiempo y otro lugar

dos gotas
de la magia de Buenos Aires
sobre esta ciudad
sin arrabal

Bijna alle dagen
kom ik voorbij de hoek
in Moreno
waar Cobián
“la casita de mis viejos” schreef

mijn broer
die met zijn zaken bezig was
jaagt in de omgeving
de akkoorden van Pichuco
en zijn klachten op bandoneon de lucht in

nauwelijks twee vonken
van dat licht
dat ontstond
in een andere tijd en op een andere plaats

twee druppels
magie van Buenos Aires
over deze stad
zonder sloppenwijk

Noten:

Moreno is een wijk in Buenos Aires.

La casita de mis viejos (het huisje van mijn ouders) is de bekendste tango van Juan Carlos Cobián, één van de grote tangocomponisten.

Pichuco en *El Gordo* waren de bijnamen van tangomusicus Anibal Troilo.

INTENTO
(a mi viejo)

Un día se fue
y dejó una ausencia
grande como el mundo
larga como un siglo

se fue y lo seguí
pero mi camino
iba por otra vereda

y le dije que lo quería
lo de siempre
lo de nunca
lo que pude
esperando que al menos
en la otra vereda se escuchen
los ausentes

POGING
(voor mijn vader)

Op een dag ging hij heen
en liet afwezigheid na
groot gelijk de wereld
lang gelijk een eeuw

hij ging en ik volgde hem
maar mijn weg
liep langs een ander pad

en ik zei hem dat ik hem liefhad
de dingen van altijd
de dingen van nooit
de dingen die ik kon
in de hoop dat op het andere pad
tenminste zou worden geluisterd
naar de afwezigen

Diez años sin fumar
la nicotina escribe
de nuevo sobre los pulmones
ladran libros desordenados
música de insomnio

pienso que pensarás
bajo la ducha
a minutos nomás
de los juegos del deseo
mientras un hijo duerme
en la otra pieza
y el otro
es parte del agua
de tu vientre

Tien jaar zonder roken
de nicotine schrijft
opnieuw op de longen
wanordelijke boeken blaffen
slapeloosheidsmuziek

ik denk dat je onder de douche
zult denken
aan minuten nauwelijks
van de begeertespetletjes
terwijl in de andere kamer
een zoon slaapt
en de andere
deel uitmaakt van het water
in je buik

La canción sigue siendo la misma
cantaban los zeppelin
en el traspasado del Rossini

yo hacía mis primeras armas
en el amor
y aprendía estoicismo práctico
frente al Penna
en la garita de la 514
4 grados bajo cero pm

ella tenía ojos claros
y jurábamos encontrarnos
en el futuro
fecha y hora
un día pasara lo que pasase

hoy probablemente tendrá hijos
o algún divorcio a cuenta
de la cara que se merece

al Rossini ya lo reciclaron

y yo apenas me acuerdo de la fecha de mi cumpleaños

Me encanta volver
a mi pueblo
de tanto en tanto

ir a la chacra a ver a la Brígida
criando hijos de hijos
y haciendo milagros a la hora de la comida
y sentarme con
el tío más sabio del planeta
a enturbiarnos los ojos
de tintos y nostalgias

allí el tiempo
es un manzano
a la orilla de una acequia
y el olor de la tierra
tiene el aroma de la infancia
tiene nombres
que hablan del otro lado de la lluvia
nombres
que vuelven desde el costado feliz de la vida
tibios nombres
que me enseñaron a amar

Het verrukt mij om nu en dan
naar mijn dorp
terug te keren

om naar de boerderij te gaan om Brígida te ontmoeten
die kinderen van kinderen aan het grootbrengen is
en wonderen aan het verrichten op het etensuur

en gaan zitten bij
de meest wijze oom van de planeet
om onze ogen troebel te laten worden
van rode wijn en vlagen heimwee

daar is de tijd
een appelboom
op de oever van een bevoeiingskanaal
en de geur van de aarde
draagt het aroma van de kinderjaren

draagt namen
die spreken over de andere kant van de regen

namen
die terugkeren uit de gelukkige zijkant van het leven
zachte namen

die mij het liefhebben onderwezen

Las golondrinas de plaza de Mayo
volaban en el viejo Winco
de la casa de Sergio

afuera terminaba
una guerra absurda
y madres giraban
sobre nombres ausentes
su cuota de justicia

tuvimos suerte
los que como yo
veníamos de lugares
donde nunca pasa nada

la historia la escriben
los que ganan
cantaba Nebbia
en la otra historia
nosotros
crecimos con el miedo
en los ojos y las alas
y tuvimos
que aprender
a respirar un poco de fe
para poder vivir

sobre los libros de la buena memoria
llevamos escrito
como el anillo del capitán Beto

un signo
del alma

De zwaluwen van Plaza de Mayo
vlogen rond in de oude platenspeler
bij Sergio thuis

buiten eindigde
een absurde oorlog
en moeders draaiden
over afwezige namen
hun aandeel in gerechtigheid

wij hadden geluk
degenen die als ik
van plekken kwamen
waar nooit wat gebeurt

geschiedenis schrijven
degenen die winnen
zong Nebbia
in de andere geschiedenis
groeiden
wij op met angst
in de ogen en in de vleugels
en moesten
een beetje
vertrouwen leren ademen
om te kunnen leven

gelijk de ring van kapitein Beto
dragen wij zwart op wit
in de boeken van het goede geheugen

een teken mee
van onze ziel

Noten:

Las golondrinas de Plaza de Mayo: het lied dat over vrijheid spreekt en daardoor zinspeelt op de 30.000 verdwenen mensen waarvoor de moeders elke donderdag op dit plein samenkomen.

Sergio: vriend van de auteur.

Winco: is in feite een merknaam.

Nebbia: één van de vele zangers. In één van zijn liederen staat dat de geschiedenis geschreven wordt door de overwinnaars; dus bestaat er een andere geschiedenis.

El anillo del capitán Beto: lied over een ring die immuun maakt voor gevaar maar niet voor droefheid; de ring draagt als inscriptie een teken van de ziel.

El club de los corazones solitarios
de la calle Irigoyen 978 2do A
cerró sus puertas
cuando me mudé de barrio
y de mujer

el tren nocturno daba las 11 pm
y volvíamos de la ciudad
a sacudirnos la soledad
en un tinto dudoso

en el aire
jazz del mejor
humo
y compartir
historias de desencuentros

el Martín se fue a vivir con Mariel
Darío estudia contrabajo
en el conservatorio
a Mario lo escucho en la cortina de la radio
y el Hujes eligió el mar
allá en el sur

de esa época
la costumbre de la puerta abierta
y un plato de más
por si alguien cae con un sueño
a la hora de la ternura
y el abrazo

De club van de eenzame harten
in de Irigoyenstraat 978 2° A
sloot zijn deuren
toen ik van wijk wisselde
en van vrouw

de nachttrein zei dat het 11 p.m. was
en we keerden uit de stad terug
om bij een twijfelachtige wijn de eenzaamheid
van ons af te schudden

in de lucht
jazz van de beste
rook
en samen verhaaltjes delen
van tegenvallende ontmoetingen

Martin ging samenwonen met Mariel
Darío studeerde contrabas
in het conservatorium
naar Mario luister ik in de herkenningmelodie op de radio
en Hujes verkoos de zee
ergens in het zuiden

uit die tijd stamt
de gewoonte van de open deur
en een bord meer
mocht iemand met een droom binnenvallen
op het moment van de tederheid
en de omhelzing

Ayer nomás
Sanyu cantaba canciones de Silvio
 vos robabas boinas
 a libros de Neruda
y el Martín y yo moríamos
en un mano a mano de ginebra
en algún viernes de guitarreadas en el club

 la ciudad
era una rayuela de Cortázar
que empezaba en el parque de Mayo
y terminaba
en los mates de madre en casa de las Varela

aprendíamos
que la vida es una moneda
 de buenos amigos
 de tibios momentos
donde cargar las pilas de los sueños
y escondernos de los ojos de la soledad

hoy cumplís años
el nuevo siglo
se llevó la Nelly
 nos regaló hijos

 lo de siempre
una de sueños y otra de sal

en el mismo estereo gastado
 fito que empuja
 y dale alegría
 alegría a mi corazón

Gisteren nog
zong Sanyu liederen van Silvio
 jij roofde mutsen
 uit de boeken van Neruda
en Martín en ik stierven
in een rechtstreeks jeneverduel
op een of andere vrijdag met gitarenbijeenkomst in de club

 de stad
was een hinkelspel van Cortázar
dat begon in het *parque de Mayo*
en eindigde
in de maté's van moeder in het huis van de Varela's

we leerden
dat het leven een muntstuk is
 met goede vrienden
 met zoele momenten
waar we de batterijen van de dromen opladen
en ons verbergen voor de ogen van de eenzaamheid

vandaag verjaar je
de nieuwe eeuw
ontnam ons Nelly
 gaf ons zonen

 de dingen van altijd
een van dromen en een van tranen

op dezelfde versleten stereo-installatie
 Fito die doorduwt
 en geef mij vreugde
 vreugde voor mijn hart

Noten:

Sanyu: één van de vrienden van de auteur.

Silvio: bedoeld is Silvio Rodriguez, bekend zanger.

Ʒij roofde mutsen: zinspeling op de revolutionaire mode om een muts te dragen, cfr. Neruda, Che Guevara.

De stad was een hinkelspel van Cortázar: zinspeling op de bekende roman van Julio Cortázar: *Rayuela* (Het hinkelspel)

De Varela's: de dochters Varela die vaak feestjes organiseerden. Nelly is hun moeder die betrekkelijk jong overleed.

La vida es una moneda: (het leven is een muntstuk) was een bekend lied van de troubadour Juan Carlos Baglietto.

una de sueños y otra de sal: eigenlijk onvertaalbare zinspeling op de zegswijze: *una de arena y otra de cal* (de goede en de kwade kant). Naast *sueños* (dromen) staat *sal* (zout) voor tranen.

Fito: Fito Paez, populaire zanger in Argentinië

Dale alegría: het lied dat door duizenden Argentijnse voetbalsupporters wordt gezongen.

Esa mujer
apareció una tarde
de ojos anclados en la lluvia
se descalzó el abrigo
el otoño, la mirada
camino hacia mí como a la muerte
o la esperanza

dijo cosas
que siempre guardaré
en los muelles de la memoria

vino a enseñarme
la magnitud de un beso
la eternidad
que hay en el salto de arriesgar en el otro

esa mujer
llevaba un puerto
atravesado en la nostalgia
una herida de sal mordiéndole la infancia
y cuando dijo amor
de sus ojos
llovió todo el mar

Die vrouw

verscheen op een middag
met ogen in de regen geankerd
ze trok haar schoenen uit, haar jas
de herfst, de blik
onderweg naar mij zoals naar de dood
of de hoop

zei ze dingen
die ik altijd zal bewaren
op de aanlegkades van mijn geheugen

ze kwam om mij de grootheid
van een zoen te leren
de eeuwigheid
die ligt in de sprong die je moet wagen in de ander

die vrouw
had een haven mee
die door heimwee was doorsneden
een zoutwonde die inbeet in haar kinderjaren
en als ze liefde zei
regende uit
haar ogen heel de zee

Suena Bill Evans en el piano
como en los viejos tiempos
de la calle Chile

algún poema
roba besos
 escribe
duerme sobre las notas de la nostalgia

urge una guitarra
 una mujer
se desviste a la sombra de un libro

veinte años no es nada

hoy crecer
es ser feliz de otra manera

tócala de nuevo Bill...

Bill Evans klinkt op de piano
gelijk in de oude tijden
van de Chilestraat

een of ander gedicht
steelt zoenen
 het schrijft
het slaapt op de noten van het heimwee

hij dringt aan op een gitaar
 een vrouw
ontkleedt zich in de schaduw van een boek

twintig jaar is niet niks

nu opgroeien
is gelukkig zijn op een andere manier

speel het opnieuw Bill...

Noten:

Je moet in de lente geloven: bedoeld is de titel *You must believe in Spring* van Bill Evans.

Calle Chile - Chilestraat: straat in Buenos Aires waar de dichter destijds woonde.

Veinte años no es nada: tango (en Spaanse film uit 2005).

Estarás descansando
detrás de la pequeña iglesia
allá en tu Galicia

recuerdo cuando
me contaste que por esa ventana
se fue mi abuelo
para nunca regresar

tenías ochenta largos
los ojos llenos de recuerdos
y el mismo oficio que tu hermano ausente:
 una vida dedicada a parir la tierra
y esperar la lluvia
 los hijos
 los sueños
y el plato caliente para abrigar el cansancio

te di un abrazo
con toda la memoria de la sangre
 me regalaste
un puñado de monedas para el viaje
y me dijiste
 hasta siempre
temblando un cigarrillo

 debe ser duro
decir adiós dos veces

Je zult aan het rusten zijn
achter de kleine kerk
ginder in je Galicië

ik herinner me toen
je me vertelde dat mijn grootvader
door dat raam wegging
om nooit terug te keren

je was ruim tachtig
je had je ogen vol herinneringen
en hetzelfde beroep als je afwezige broer:
 een leven gewijd aan het baren van grond
en het wachten op regen
 op kinderen
 op dromen
en op de warme schotel om de vermoeidheid op te vangen

ik omarmde je
met alle herinnering van mijn bloed
 je schonk me
een handvol munten voor de reis
en zei me
 tot ziens voor altijd
met trillende sigaret

 het moet hard zijn
om tweemaal vaarwel te zeggen

Noot:

De grootvader van de auteur woonde in Galicië, ligt daar begraven.
Zijn vader week uit naar Argentinië, zijn oom woont in Galicië.

Yo aprendo por vos
de plantas y flores
busco donde hacen
el mejor pan casero
y hago un minuto de silencio
en las telenovelas

mientras estás a tres metros de tierra
de todo lo que amabas
un ángel con tu rostro
me visita en los sueños

algún día tendrán
que devolverme
toda tu ternura

Ik leer van jou
de planten en de bloemen
ik zoek waar ze het beste
huisgemaakt brood bakken
en houd een minuut stilte
bij de televisiefeuilletons

terwijl je op een afstand van drie meter aarde
verwijderd bent van al wat je liefhad
bezoekt een engel met jouw gezicht
mij in mijn dromen

op een dag zullen ze mij
al je tederheid
moeten teruggeven

Cuatro años, colo
que sos
una memoria rota
en el otro lado del planeta

Julián crece
y no te conoce
Lucía crece
y no me conoce

el outlook express
es la mentira
más grande del mundo

cuatro años, hermano
es algo más que una ausencia:

es casi una derrota

en la mesa
hay un tinto que tiembla

Vier jaar, geloof ik,
dat je
een gebroken herinnering bent
aan de andere kant van de planeet

Julián groeit
en kent je niet
Lucia groeit
en kent me niet

de outlook express
is de grootste
leugen ter wereld

vier jaar, broer
is iets meer dan een afwezigheid:

het is bijna een nederlaag

op de tafel
staat een glas rode wijn te trillen

MÚSICA DE OTOÑO
PUNTO DE PARTIDA

Una vez
nada más
es necesario
que duela el olvido
o se caiga
en las manos
de la derrota

una vez
nada más
para empezar
a comprender
la vida

Niet meer
dan eens
is het noodzakelijk
dat vergeten pijn doet
of in de handen
van de tegenslag
valt

niet meer
dan eens
om het leven
beginnen
te begrijpen

Decir no es más
que un soplo
 un tiempo
robado al silencio
y que el silencio
 siempre
se encarga de perdonar
con el olvido

Nee zeggen is meer
dan een zucht
 een tijd
aan de stilte ontstolen
en waarvoor de stilte
 altijd
de vergiffenis op zich neemt
met vergetelheid

Quiso salvarse solo
sin esto
sin aquello
sin cada nombre
sin cada alegría
sin cada dolor repartido

pudo salvarse solo

hoy, la ausencia del resto
lo condena

Hij wou in zijn eentje ontkomen

zonder deze

zonder die daar

zonder enige naam

zonder enige vreugde

zonder enig gedeeld leed

hij kon in zijn eentje ontkomen

vandaag veroordeelt hem de afwezigheid

van de overigen

Llora el otoño
en la hojarasca,
las hojas caídas serán tiempo
 en la memoria
de las estaciones

las esquinas
se mueren de amarillo

roba algún perro
el hambre dispersado
 y busca
entre la multitud de árboles
el vacío de un amo inexistente

cae la tarde y alguien pasa
con una soledad
cubriéndole el silencio

los pájaros vuelan con su fe de siglo
en la eternidad del aire

de pronto
 alguien
es alguien en la vereda
y con su escoba
de ordenar las estaciones
barre el otoño
 y este poema

De herfst weent
in de verdorde blaren
de gevallen blaren zullen tijd zijn
 in het geheugen
van de seizoenen

de hoeken
komen om van geel

een of andere hond rooft
de verspreide honger
 en zoekt
tussen de massa's bomen
de leegte van een onbestaande meester

de avond valt en iemand komt langs
met een eenzaamheid
die zijn stilte overdekt

vogels vliegen met hun geloof in de eeuw
in de eeuwigheid van de lucht

iemand
 is opeens
iemand op het weggetje
en met zijn bezem
om de seizoenen te schikken
veegt hij de herfst
 en dit gedicht weg

Hará la piedra
su lágrima
su propia soledad
su palabra fría
exacta

será su ser
una herida
donde también sangre Dios
la duda y el castigo?

Zal de steen
zijn traan
zijn eigen eenzaamheid
zijn juiste koude woord
bezitten

zal zijn wezen
een wond zijn
waar God ook de twijfel
en de straf zal aderlaten?

Será
la
nada
la
soledad
de
la
soledad?

Wordt

het

niets

de

eenzaamheid

van

de

eenzaamheid?

Dígale adiós
a la palabra nunca
 con una mujer
 con un hijo
con nombres
que hablen el idioma de su piel

plántele un árbol
 una guitarra
 un sueño
asesínela de un susto
 de ternura

no tenga miedo,
de eso se trata:
abrir un camino
donde ya no pueda decir
 esto es mío

verá de que manera
se le agregan
las sílabas
y nunca
(de a poquito)
se puede convertir
en **NUNCA SE SABE**

Zeg vaarwel
aan het woord nooit
 met een vrouw
 met een zoon
met namen
die de taal van uw huid spreken

plant een boom voor dat woord
 een gitaar
 een droom
vermoord het met een schrikstoot
 van tederheid

wees niet bang,
het gaat hierom:
een weg openen
waar u zelfs niet meer kunt zeggen
 dit woord is van mij

u zult zien hoe
de lettergrepen
er bij aansluiten
en hoe nooit
(langzamerhand)
kan veranderen
in **JE WEET NOOIT**

Polvo enamorado

Quevedo

Regresar a la rueda del tiempo
desnudo de la lágrima
y el enigma
con la única certeza de haber sido
sueños en la sangre

y al final nombres olvidados de la sombra

silencio puro

polvo enamorado

nada enamorada

Verliefd stof

Quevedo

Terugkeren naar het wiel van de tijd
ontdaan van de traan
en het raadsel
met de enige zekerheid
droom in het bloed te zijn geweest

en tenslotte vergeten namen van de schaduw

louter stilte

verliefd stof

verliefd niets

Soy silencio
si es que pensar es callarse
si es que nadie puede oír
la invisible escritura
de la memoria

Ik ben stilte
als denken zwijgen is
als niemand het onzichtbare
geschrift van de herinnering
kan horen

Los árboles
no saben de fechas
no lloran las ausencias
de sus frutos

aman al sol
la lluvia
el aire
acarician la tierra
con su cabellera de raíces
y tienen por oficio
ser madriguera de los pájaros

confesores del viento
con un puñal de tiempo
derriban la nada

pero callan el secreto de la vida

así es como los árboles
explican su sabiduría

De bomen
hebben geen weet van datums
ze bewenen de afwezigheid
van hun vruchten niet

ze houden van zon
van regen
van lucht
aaien de grond
met hun haardos van wortels
en hebben als functie
schuilplaats voor vogels te zijn

biechtvaders van de wind
steken ze het niets neer
met een dolk van tijd

maar verzwijgen het geheim van het leven

op die manier verklaren
bomen hun wijsheid

Una canción
se ha perdido
en la arena

una canción
no ha dejado rastros

una canción
que hablaba
de la eternidad

Een lied
liep in het zand
verloren

een lied
er bleef geen spoor van over

een lied
dat over
eeuwigheid zong

A veces
me sucede
que el cansancio
de lo cotidiano
es más grande
que la esperanza

y tus ojos son el cielo
que no tengo

y mi soledad
es un paso
entre la nada
y tu nombre

Soms

gebeurt het me
dat de vermoeienis
van het alledaagse
groter is
dan de hoop

dat je ogen de hemel zijn
die ik niet bezit

en dat mijn eenzaamheid
een stap is
tussen het niets
en jouw naam

Amo esos momentos
en que el silencio
se apiada de los nombres
 y por no llorar
 o por llover ausencias
echa a volar un pájaro
que ya no le caben alas
en la jaula de la nostalgia

Ik houd van die ogenblikken
waarop de stilte
medelijden krijgt met de namen
 en om niet te wenen
 of afwezigheden te regenen
begint een vogel zijn vlucht
omdat vleugels hem niet passen
in de kooi van het heimwee

La rosa
con sus cotidianos
trabajos
de amar
los mediodías

amarlos
hasta que la muerte
los separe

De roos

met haar dagelijkse

moeiten

om van de

middag te houden

ervan te houden

tot de dood

hen scheidt

Hay
hombres
que
se
hacen
corazón
y
se

d
e
r
r
a
m
a
n

Er
zijn
mannen
die
liefde
worden
en

l
e
e
g
s
t
r
o
m
e
n

Vos decís amor al caminar

sonreís y decís amor

tocas amor con los dedos

amenazás

al cielo de amor,

amor,

amor

yo necesito cargar con las palabras

apuntarme

las traidoras

en el medio del pecho

agonizar de tus labios

volarme la tapa de los ojos con tu desnudez

hasta que las silabas

beben de tu piel

y muerden la derrota

Jij zegt liefde bij het stappen
je glimlacht en zegt liefde
je raakt liefde met je vingers
je bedreigt
de hemel met liefde,
liefde,
liefde

ik heb het nodig mij met de woorden te laden
de trouwelozen
op mij richten
midden op mijn borst

ik moet zeltogen van je lippen

ik moet de schedel van mijn ogen stukblazen met je naaktheid

tot de lettergrepen
aan je huid drinken
en op de nederlaag kauwen

Se nubló de esquina
como un pájaro
y como un pájaro
rodó en la tarde
hasta que el cielo
se subió
por sus alas

dijo:
quien no ha visto
los ojos de la lluvia
no merece su tristeza
y se fue
a la soledad
herido
de su propio
desencuentro,
mientras la ciudad
amenazaba
con su puñal de horarios
rostros
números
calles
tocadas por la prisa

Hij wolke om de hoek
gelijk een vogel
en gelijk een vogel
vloog hij rond in de middag
totdat de hemel
zich verhief
 op zijn vleugels

hij zei:
wie de ogen van
de regen niet heeft gezien
verdient zijn droefheid niet
en ging weg
naar de eenzaamheid
 gewond
door zijn eigen
 onbegrip
terwijl de stad
dreigde
met haar dolk van dienstregelingen
 gezichten
 nummers
 straten
door de haast aangetast

Caían sobre tus ojos
los últimos fríos
el tiempo era una imagen
de fotos amarillas
regresando rostros del pasado

hablábamos de lo posible
y una ausencia se notaba en tus manos
las miradas nos salvan -decían tus gestos-

así
enajenada de sol
bordeando una tristeza
lloraste como la tarde
una lluvia de adioses
hasta quedarte dormida
entre la luna y la nostalgia

Over je ogen viel
de laatste kou
het weer was een weergave
van gele foto's
die gezichten uit het verleden terugbrachten

we spraken over de mogelijkheden
en in je handen was afwezigheid te merken
onze blikken redden ons - zeiden je gebaren -

zo
krankzinnig van zon
op de rand van droefheid
weende je gelijk de avond
een regen van vaarwels
tot je insliep
tussen de maan en het heimwee

Había una vez
un hombre que quería morir
y se clavó una mujer en el pecho
y dijo más

más

más

entonces se arrojó a los precipicios
y en vez de caer aprendió a volar
y a saludar
en el idioma de los pájaros
y dijo más

más

más

otro día
se cortó las venas
y de su brazo creció un charco
y un río y un mar
y se fue a navegar otros países
hasta que por casualidad
descubrió que el mundo
era redondo
como las mujeres que van a parir
como esos ojos
que le miraban del lado aquel de la nostalgia
redondo como las vueltas que tiene la vida
para mostrarle que a veces morir
es como el amor

Er was eens
een man die wou sterven
en hij spijkerde een vrouw op zijn borst
en zei meer
 meer
 meer
toen sprong hij in de afgrond
en in plaats van te vallen leerde hij vliegen
en groeten
in de taal van de vogels
en zei meer
 meer
 meer
de volgende dag
sneed hij zijn polsen door
en uit zijn arm vloeide een plas
een rivier een zee
en hij ging andere landen bevaren
tot hij bij toeval
ontdekte dat de wereld
 rond was
gelijk de vrouwen in barensood
 gelijk die ogen
die hem van gene zijde van het heimwee bekeken
rond gelijk de bochten die het leven kent
om hem te tonen dat sterven soms
 hetzelfde is als liefde

Un día me tiré
bajo sus piernas
como quien se arroja
al tren
a la guerra
o a esas cosas
que no tienen regreso

Sucedió que morí
(lo previsto)
que morí tanto
que ya ni la muerte
pudo distraerme
de todos sus retratos

Op een dag gooi ik me
onder haar voeten
gelijk iemand onder
een trein springt
naar de oorlog gaat
of zich aan die dingen overgeeft
die geen terugkeer kennen

Het gebeurde dat ik stierf
(dat was te verwachten)
dat ik zozeer stierf
dat zelfs de dood mij
met al zijn poses
niet kon vermaken

En este amor momento
de tarde apielada
de soledad silencio

en este soplo luna
de espera entristecida
mis ojos lamentos
te buscan
ausenciando
nuestro hermoso tiempo
de acariciar palabras

Op dit liefde-ogenblik
van huidgestreelde middag
van stilte-eenzaamheid

in deze maan-zucht
van verdrietig wachten
zoeken je mijn klacht-
ogen
die de afwezigheid intensifiëren
van de mooie tijd
toen we woorden streelden

Soy una piel que espera
en la estación
de la
tarde
que tu ternura
llege a horario

In het station van de middag
ben ik huid
die
verwacht
dat je tederheid
op tijd komt

Ella tiene
el color que muestra la luna
cuando los amantes
le mienten a los astros
el silencio gira
sobre la belleza inmóvil de su cuerpo
sus manos tocan
en el aire música de sueños

ya no importa si el que mira
es un niño
o un ángel
nada es igual: el misterio
dibuja símbolos sobre su rostro,
el tiempo olvida su oficio,
sólo el milagro
la luz de la ternura
la eternidad dormida sobre el gesto
ya el corazón es flor o pájaro:
el ojo
una foto perdida para siempre
en la memoria del asombro

Ze heeft
de kleur die de maan toont
als de geliefden
tegen de hemellichamen liegen
als de stilte boven
de onbeweeglijke schoonheid van haar lichaam draait
als haar handen droommuziek
vertolken in de lucht

het heeft al geen belang meer of wie kijkt
een kind is
of een engel
niets is hetzelfde: het raadsel
tekent symbolen op haar gezicht,
de tijd vergeet zijn functie,
alleen het wonder
het licht van tederheid
de eeuwigheid ingeslapen op het gebaar
reeds is het hart een bloem of een vogel
het oog
een foto die voorgoed verloren is
in de herinnering aan de bevreemding

La mujer del poeta
esconde su sombra en algún lugar
de la noche
su poder está en sus ojos cerrados
en su isla de besos apretados

lo que oculta asoma por su piel:
su cuerpo es todos los cuerpos
su voz es todos los pájaros

el poeta lo sabe
y por eso busca ese otro mar
que hay en su sangre
allí hay un origen
una sed
un sacrificio
allí empieza la verdad
su crimen de luz en el misterio

lo demás, rituales conocidos:
gemidos llenos de plenitud y deseo
sábanas desordenadas
las voces tibias regresando al tiempo intacto
ella que se duerme
abrigadísima de sus palabras

De vrouw van de dichter
verbergt haar schaduw op een
nachtelijke plek
haar macht ligt in haar gesloten ogen
in haar eiland van opeengestapelde kussen

wat ze verbergt komt uit haar huid te voorschijn
haar lichaam is alle lichamen
haar stem is alle vogels

de dichter weet het
en zoekt daarom die andere zee
die in haar bloed leeft
daar is oorsprong
dorst
offer
daar begint de waarheid
haar lichtdelict in het mysterie

het overige, gekende rituelen
zuchten vol voldaanheid en verlangen
overhoop gehaalde lakens
zachte stemmen die naar de onaangerode tijd teruggaan
zij die inslaapt
tot het uiterste door haar woorden beschut

Todo el amor que me diste
lo traigo puesto
entre gesto y gesto
entre deseo y deseo
en la canción que canto

el amor que me diste
lo tengo guardado
entre recuerdo y recuerdo
lo desvisto
lo acaricio
y lo pinto
con tinta de nostalgia

después cuando está presentable
nos sentamos
en la vereda
a esperar que regreses

Al de liefde die je me gaf
draag ik bij me
tussen gebaar en gebaar
tussen verlangen en verlangen
in het lied dat ik zing

de liefde die je me gaf
houd ik bij me
tussen herinnering en herinnering
ik ontkleed ze
ik streel ze
en schilder ze
met heimweekleur

als ze dan toonbaar is
gaan we op het
weggetje zitten
om op je terugkomst te wachten

El café enfriándose
 el vidrio
y del otro lado
 la lluvia

del otro lado
 vos
jugando
a ver quien moja más

De koffie die staat koud te worden

het raam

en aan de andere kant

de regen

aan de andere kant

jij

bij het spelletje

eens zien wie het het natst maakt

Solíamos reunirnos
a veces en la plaza
sólo palabras simples
 nada en común
ni nombres ni sueños
ni viejas heridas de lo mismo

yo amaba su compañía
su manera de mirar los árboles y el cielo
y sobre todo
como sus manos
buscaban el aire
en los silencios de la tarde

un día lo vi irse
definitivamente:
le discutí a muerte
su presunta sabiduría acerca de los pájaros

se me nublaron los ojos
y vi entonces
como sus manos tomaban forma distinta
mientras se alejaba
en el más hermoso vuelo
que yo jamás
hubiese imaginado

We kwamen wel eens
samen op het plein
alleen eenvoudige praatjes
er was niets tussen ons
geen namen geen dromen
geen oude wonden met dezelfde oorsprong

ik hield van zijn gezelschap
zijn manier van kijken naar bomen en hemel
en bovenal
hoe zijn handen
de lucht betastten
in de stilten van de middag

op een dag zag ik hem
voorgoed weggaan
verwoed bestreed ik hem
zijn zogenaamde kennis omtrent vogels

mijn ogen werden troebel
en ik zag toen
hoe zijn handen andere vorm aannamen
terwijl hij zich verwijderde
met de mooiste vleugelslag
die ik me ooit
kon hebben voorgesteld

Atrevidísimo sol
que acariciás la que amo
 la lastimás de luz
 la encendés
como a un rostro el asombro
como a dos pechos el amor
como a las tardes las heridas del ocaso

apalomado sol
pájaro terrible
yo también la amo:
mientras dormís
le abro el alma a tajos de la noche
la crucifico en la vía Láctea
 la eternizo en el deseo

Meest vermete le zon
die streelt wie ik liefheb
 haar lastig valt met licht
 haar ontsteekt
gelijk de verbazing een gezicht
gelijk de liefde twee harten
gelijk de wonden van zonsondergang de middagen

duif geworden zon
vreselijke vogel
ook ik bemin haar
terwijl jij slaapt
open ik haar hart met nachtelijke houwen
kruisig haar op de melkweg
 vereeuwig haar in mijn begeerte

Algo habrá que aprender
de las palomas:
la libertad del vuelo
la manera simple de amarse con miradas
esa facilidad para el aire
en medio de nuestra condición terrestre

habrá que encontrar
un idioma de nubes
para decirles lo necesario de su símbolo

para que traigan
más seguido
un sueño de paz bajo las alas

Iets moeten we leren
van de duiven:
de vrijheid van het vliegen
de eenvoudige manier van liefhebben met de blik
die vlotheid voor lucht
midden in onze aardse staat

we moeten een
wolkentaal vinden
om ze het nodige te zeggen over hun symbool

opdat ze meer bij elkaar
aansluitende
vredesdroom onder hun vleugels dragen

Katrú is een uitgave van Uitgeverij Stanza. De bundel is gezet in Helvetica Neue en Baskerville.